

LIBERTATEA

CUVÂNTULUI

**Mihail
ACATRINI,
o viață
în slujba
școlii
românești
și a demnității
naționale**

► pag. 9

CURS VALUTAR MEDIU LA ZIUA DE 25 SEPTEMBRIE 2019

1 RON – 5 GRN. 62 COP.

1 USD – 24 GRN. 26 COP.

1 EUR – 26 GRN. 68 COP.

1 RUB – 0 GRN. 38 COP.

1 MDL – 1 GRN. 37 COP.

Ce ne așteaptă în luna octombrie!

De la 1 octombrie 2019, șoferii sunt obligați să circule în afara localităților cu farurile aprinse pe faza scurtă. Cerința trebuie respectată în mod obligatoriu și este valabilă până în data de 1 mai 2020, comunică Serviciul de presă al Poliției. Aceste măsuri sunt aplicate în perioada rece a anului, caracterizată de vreme instabilă, însoțită de ploi și ceață – fenomene care reduc esențial vizibilitatea în trafic și sporesc riscul accidentelor rutiere. Șoferii care vor încălca regulamentul riscă să fie sancționați cu o amendă de 425 grivne.

De menționat că în luna oc-

tombrie avem 9 zile libere și 22 de zile lucrătoare. La cele 8 zile de sâmbătă și duminică, se adaugă ziua de luni, 14 octombrie, când este marcată Ziua Apărătorului Ucrainei, care coincide cu marea sărbătoare creștină Acoperământul Maicii Domnului, cunoscută în popor ca Pocroavele.

De asemenea, anul acesta, Ucraina va trece la ora de iarnă pe data de 27 octombrie, adică în ultima noapte de sâmbătă spre duminică din luna următoare. Practic, în noaptea de 26 spre 27 octombrie 2019, ora 4 va deveni ora 3, astfel că ziua de duminică,

27 octombrie, va deveni cea mai lungă zi din an. Înainte de schimbarea orei, în luna septembrie se întâmplă și echinocliul de toamnă 2019. Atunci când Soarele traversează ecuatorul ceresc și trece prin emisfera sudică are loc echinocliul de toamnă. Pe data de 23 septembrie, echinocliul reprezintă în mod oficial sfârșitul verii. După data de 23 septembrie, zilele devin mai scurte și nopțile mai lungi, iar aceasta se păstrează până la solstițiul de vară. Specialiștii susțin că avem nevoie de aproximativ o săptămână pentru a ne adapta la ora de iarnă.

Când începe campania de toamnă de recrutare a tinerilor în armată

În cadrul campaniei de recrutare din toamna anului 2019 în Forțele Armate ale Ucrainei urmează să fie încorporați 420 de tineri din regiunea Cernăuți, anunță Comisariatul militar din regiunea Cernăuți. Campania de recrutare va demara la 1 octombrie și se va încheia la sfârșitul lunii decembrie. Tinerii cu vârste între 20-27 de ani sunt îndemnați să se prezinte la comisariatele militare pentru trecerea controlului medical și

confirmarea capacităților fizice și psihice. Tinerii înrolați în armată își vor satisface serviciul militar în termen în Forțele Armate, Garda Națională, Serviciul Grăniceresc și în Serviciul special de transport. Termenul serviciului militar al persoanelor care au studii superioare este de 12 luni. Restul vor sluji în armată 18 luni. Se menționează că militarii în termen nu vor fi trimiși în zona operațiunilor militare din Donbas.

Veste cumplită pentru cadrele didactice! În 2020 nu sunt prevăzute creșteri salariale

În proiectul de buget pentru anul viitor, fondurile alocate pentru salariile profesorilor au rămas la nivelul anului 2019, declară ministrul Învățământului din Ucraina, Hanna Novosad, într-un interviu acordat BBC News Ukraine. Răspunzând la întrebarea la ce salarii se pot aștepta profesorii la anul viitor Hanna Novosad a spus: „Voi fi sinceră - subvenția educațională în proiectul de buget al anului următor a rămas la nivelul acestui an”. Potrivit ei, Ministerul Învățământului este hotărât să respecte normele Legii Educației. Această lege prevede că până în 2023 salariile angajaților din sistemul de educație trebuie să constituie echivalentul a patru minimuri de trai (la etapa actuală minimul de trai constituie 1.936 grivne. „În

curând vom prezenta societății cum vom atinge acest obiectiv. Desigur, acest nivel al salariilor, în special în rândul educatorilor sau în învățământul profesional, este inacceptabil”, a subliniat ministrul.

Anterior Hanna Novosad a declarat că pentru a majora salariile profesorilor din ianuarie 2020 sunt necesare aproximativ 45 miliarde de grivne. „Creșterea statutului social și a salariilor cadrelor didactice va fi cu siguranță o prioritate pentru noi... Dar pentru economia noastră acestea sunt niște fonduri gigantice care trebuie găsite undeva. În calitate de ministru al Învățământului, m-aș bucura foarte mult să realizez acest obiectiv. Dar se pare că alți miniștri nu prea înțeleg acest lucru”, a spus ministrul.

Frați români, nu vă lăsați!
La „Libertatea Cuvântului” vă abonați!
Continuă abonarea pentru a doua jumătate a anului 2019

Buletinul meteo

Joi 26 septembrie	Vineri 27 septembrie	Sâmbătă 28 septembrie	Duminică 29 septembrie	Luni 30 septembrie	Martți 1 octombrie	Miercuri 2 octombrie
Mih. Maks. +12° +19°	Mih. Maks. +13° +20°	Mih. Maks. +11° +23°	Mih. Maks. +13° +24°	Mih. Maks. +13° +26°	Mih. Maks. +14° +27°	Mih. Maks. +13° +24°

General NATO: Rusia încearcă să ridice o nouă cortină de fier

„Rusia încearcă să ridice o nouă „cortină de fier”, care trece prin Marea Neagră, cu România, Turcia, Bulgaria, pe de o parte, și cu Georgia, Ucraina și Republica Moldova, pe de altă parte, pentru a-și putea folosi forța împotriva țărilor care nu fac parte din Organizația Tratatului Nord-Atlantic (NATO)”, a declarat generalul în rezervă american Ben Hodges, într-un interviu acordat publicației Segodnia.ua.

Ben Hodges a fost la comanda Forțelor terestre americane în Europa (USAREUR) între anii 2014 și 2017. Hodges spune că este necesar ca NATO să-și sporească prezența în Marea Neagră pentru a dispune de mai multe posibilități pentru a asigura libertatea de navigație, de a proteja Alianța, precum și de a descuraja Rusia de la acțiuni agresive împotriva „partenerilor noștri”. Despre situația din Crimeea, generalul american spune, în același interviu, că „ceea ce a făcut Rusia în Crimeea s-ar putea extinde și în Odesa”. El a subliniat că este important ca Ucraina să-și construiască o flotă modernă. „Atunci când noi anunțăm locul unor viitoare exerciții (în Marea Neagră - n.r.), ei (rușii - n.r.) închid accesul spre aceste zone. Aceasta reprezintă o formă de blocadă temporară împotriva Odesei. Nu este o întâmplare. De aceea, România și alți aliați ai

noștri sunt atât de îngrijorați”, a afirmat Ben Hodges. „Pe măsură ce Ucraina continuă să se modernizeze, continuă programul său de reformă în domeniul apărării, ar trebui să se gândească și la dispozitive fără pilot. Un fel de drone, însă pentru activități maritime: drone subacvatice și de suprafață care să ajute în activități de recunoaștere, care să urmărească navele de suprafață și submarinele”, a mai spus fostul comandant NATO. Kievul poate face multe lucruri pentru securitatea la Marea Neagră, cum ar fi schimbul de informații cu România, Georgia și SUA. Pe de altă parte, posibilitatea unui război între Ucraina și Rusia nu este posibil la scară largă, consideră generalul american în rezervă. „La ora actuală, sunt puțin probabile atacuri la scară mare din partea rușilor și avansarea lor pentru a acapata mai multe teritorii în Ucraina sau vreun atac al Kievului pentru a recupera Donbasul”, a apreciat generalul american. „Este foarte important că guvernul ucrainean a făcut o prioritate din rezolvarea pașnică a conflictului din Donbas și din încetarea ostilităților acolo”, a subliniat Ben Hodges în interviul pentru publicația Segodnia. El menționează că Rusia continuă să destabilizeze estul țării, creând o situație care face foarte dificilă integrarea Ucrainei în Occident și subminând guvernul ucrainean.

Avocat: Viktor Ianukovyci revine în Ucraina

Fostul președinte ucrainean, Viktor Ianukovyci, care a părăsit Ucraina în februarie 2014 și care ulterior a fost condamnat pentru trădare de țară, urmează să se întoarcă în patrie. Acest lucru a fost declarat de avocatul său, Vitali Serdiuk, după o ședință a Curții de Apel din Kiev, unde fostul șef al statului ucrainean a atacat decizia cu recurs a instanței. „Principalele sarcini stabilite de client: tragerea la răspundere a celor responsabili de cedarea Crimeei, preluarea neconstituțională a puterii și a loviturii de stat”, a spus Serdiuk. Potrivit acestuia, apărarea lui Ianukovyci încearcă să facă totul pentru a se asigura că ex-președintele la sosirea în Ucraina nu va fi închis. „În prezent el se află temporar pe teritoriul Federației Ruse. Apărarea

depune eforturi pentru a se putea asigura că va putea rămâne în patrie sa”, a adăugat avocatul.

Reamintim că pe 24 ianuarie 2019, Judecătoria Obolonsk din Kiev s-a pronunțat în dosarul fostului președinte al Ucrainei, Viktor Ianukovyci. Curtea l-a găsit vinovat de înaltă trădare, complicitate în schimbarea Frontierei de stat și declanșarea războiului. El a mai fost acuzat că a cerut Moscovei să trimită trupe în Ucraina, fapt care, la rândul său, a dus la anexarea Crimeei de către Rusia. Verdictul instanței a fost pronunțat în lipsa condamnatului, care se află pe teritoriul Rusiei, astfel, fostul președinte al Ucrainei a fost condamnat la 13 ani de închisoare cu executare. Ianukovyci, la rândul său, consideră procesul împotriva sa motivat politic.

Trump a confirmat că a blocat ajutorul militar destinat Ucrainei

Președintele american Donald Trump a confirmat faptul că a înghețat un ajutor de aproape 400 milioane de dolari pentru Ucraina, până la discuția telefonică pe care a avut-o, în iunie, cu Președintele nou ales, Volodymyr Zelenskyi, discuție care acum se află în centrul unui scandal politic. Presa americană a relatat că Trump ar fi condiționat un important sprijin militar pentru Ucraina de investigare a activității fostului vicepreședinte Joe Biden (care vrea acum să fie candidatul Partidului Democrat în alegerile prezidențiale din 2020) și a fiului acestuia Hunter

în Ucraina în 2014. Înainte de a vorbi la Națiunile Unite, Trump le-a declarat marți ziariștilor că a amânat eliberarea ajutorului pentru Ucraina pentru că a vrut să încurajeze Kievul să lupte cu corupția și pe partenerii europeni, în special Germania, Franța și Marea Britanie, să participe mai mult financiar la sprijinul pentru Ucraina. „Dar banii au fost plătiți”, a asigurat Trump, fiind vorba de fonduri care fuseseră aprobate de Congres. De menționat că din 2014, Uniunea Europeană și instituțiile europene au sprijinit Ucraina cu fonduri de peste 16 miliarde de dolari.

O bătrână din Franța a descoperit că icoana pe care o ținea în bucătărie valorează 5 milioane de euro

Credea că e o icoană, dar, de fapt, valorează o avere. O operă de artă atribuită lui Giovanni Cimabue, cu o valoare estimată la 5 milioane de euro, a fost descoperită în bucătăria unei bătrâne care locuiește în apropiere de Paris, potrivit BBC. Pictura găsită atârând deasupra unei plite în casa bătrânei este o operă de artă a maestrului Renașterii dispărută în urmă cu mult timp, spun experții.

„Christ Mocked”, parte dintr-o serie de picturi din secolul 13, a fost descoperită pe proprietatea din orașul Compiègne, din nordul Franței. Specialiștii spun că ar putea fi vândută pentru 5 milioane de euro la o licitație în luna viitoare. Femeia credea că pictura este o veche icoană, iar experții spun că nu există îndoială privind originea ei. Au fost făcute teste cu lumină infraroșie pentru a determina similaritățile cu alte lucrări ale pictorului italian, cunoscut ca Cenni di Pepo. „Pictura a fost făcută de aceeași mână”, a spus Éric Turquin, expert în artă, citat de Le Figaro. Alte două scene din aceeași serie a lui Cimabue sunt expuse la National Gallery din Londra și la Frick Collection din New York.

Înălțarea Sfintei Cruci. Tradiții și obiceiuri

Înălțarea Sfintei Cruci sau Ziua Crucii este prăznuită la 27 septembrie (stil vechi). În această zi se sărbătoresc două evenimente deosebite. Primul este descoperirea Crucii pe care a fost răstignit Mântuitorul Iisus Hristos și înălțarea ei solemnă de către Episcopul Macarie al Ierusalimului. Cel de-al doilea eveniment din istoria Sfintei Cruci este aducerea sau întoarcerea Crucii de la perșii păgâni, în anul 629.

Sfântul împărat Constantin cel Mare (306-337) trăia cu dorința de a afla Crucea pe care fusese răstignit Mântuitorul și a trimis-o la Ierusalim pe mama sa, împărăteasa Elena. În decursul timpului însă, peste locul unde se spunea că se afla îngropată Crucea, fusese construit un templu păgân. După dărâmarea acestuia și săparea în adâncime, au fost găsite trei cruci, iar alături de ele o inscripție pe care scria „Iisus nazarineanul, regele iudeilor”. Neștiind însă care este crucea pe care fusese răstignit Hristos, au fost puse pe rând deasupra unui mort care, la atingerea uneia dintre cele trei cruci, a înviat și s-a ridicat viu. Și o femeie bolnavă de moarte, mergând la ea patriarhul cu împărăteasa și aducând crucile, peste care a fost pusă crucea Domnului, îndată s-a sculat sănătoasă.

Astfel, prin aceste minuni, a fost identificată Crucea pe care fusese răstignit Iisus Hristos. Datorită mulțimii de oameni care doreau să vadă crucea, împărăteasa Elena împreună cu patriarhul Macarie au înălțat-o în văzul tuturor. Sfântul Constantin cel Mare a zidit în acel loc o biserică, Biserica învierii Domnului.

*** Înălțarea Sfintei Cruci – zi de post.** Spre deosebire de alte praznice împărătești, Înălțarea Sfintei Cruci se serbează cu post, pentru că ne aduce aminte de Patimile și de Moartea Mântuitorului.

*** În unele zone viticole începe culesul viilor.** Se mai păstrează obiceiul ca preotul parohiei să sfințească via și butoaiele cu vin, pentru ca și în anul viitor gospodarul să se bucure de o recoltă bogată.

*** „Strugurii lui Dumnezeu” nu se culeg.** Strugurii din ultima tufă de vie nu se culeg; ei sunt păstrați ca ofrandă pentru păsările cerului și de aceea se numesc în limbaj popular „Strugurii lui Dumnezeu”. În podgorii se fac focuri și podgorenii sărbătoresc rodul noii recolte cu bucate alese, cu muzică și băutură.

*** Se bat nucii și se adună ramurile de alun.** În această zi se bat nucii în gospodăriile în care ritualul nu a fost împlinit de Sfântă Măria Mică. Tot acum, se adună din păduri și ramurile de alun. Tradiția spune că atunci când sunt recoltate în Ziua Crucii, ramurile acestea primesc puteri miraculoase și sunt unelte folositoare fân-

tănarilor care vor să depisteze noi izvoare subterane.

*** Nu se mănâncă usturoi, nuci, prune și pepeni.** În această zi nu se mănâncă usturoi, nuci, prune sau pepeni, alimente ale căror miez se aseamănă cu o cruce.

*** Florile de busuioc sfințit alină durerile.** Florile de busuioc sfințit alină durerile, chiar și migrenele puternice sau durerile de dinți. Busuiocul se pune și în va-

sele cu apă pentru păsări, în perioada epidemiilor pentru a le ocroti de boală.

Prognoze meteorologice

* Când cocorii se pregătesc de plecare este un semn că va fi vreme rece.

* Dacă tună în această zi, va fi o toamnă lungă. În schimb, dacă se adună un cârd de ciori gălăgioase, va cădea brumă.

* Ziua Crucii vestește că vara s-a sfârșit și toamna își intră în drepturi.

Meșter faur – mâini de aur

Anume așa se spune despre oamenii care muncesc mult, sunt pricepuți, știu să facă lucruri frumoase, deosebite.

Cei trei meșteri pe care îi vedeți în imaginea dată sunt locuitorii ai satului Pătrăuții de Jos. Sunt oameni harnici, stimați de toată lumea, cunoscuți și apreciați de toți.

Primul din stânga este dl Constantin Schipor. Toată viața acest om modest, vesel, ingenios lucrează cu lemnul. Mobilă, uși și geamuri, garduri, ghizduri la fântâni, alte obiecte din lemn, pot fi găsite în multe gospodării ale sătenilor, dar și prin alte sate din Bucovina. Lucruri făcute de mâinile lui se pot vedea pe la biserici, mănăstiri, școli, grădinițe, spitale...

Cel din dreapta, dl Constantin Gavriloe, de asemenea, este un om harnic și la casa proprie, și atunci când este solicitat fie la instituții și organizații, cât și la gospodări. Voi mai adăuga că este și vecinul meu. Ambii sunt și prieteni, și colegi de lucru.

Cel din mijloc este dl Vasile Gheorghian, de asemenea meșter în lemn. El, ca și colegul de breaslă, Constantin Schipor, are la casa proprie un atelier particular de meșteșugărie, unde lucrează cu multă pasiune. Din mâinile lui ies mereu lucruri frumoase și de valoare.

Toți cei trei meșteri sunt și consilieri bisericești, oameni de omenie, stimați în sat și în localitățile din împrejurimi.

În imaginea alăturată îi vedeți lângă noua fântână din curtea Bisericii din satul Pătrăuții de Jos. Totul ce este din lemn este făcut de mâinile lor. Au reușit să termine această construcție până la resfințirea bisericii, ce a avut loc la finele lunii august, anul curent. Să le dorim succese, sănătate, spor în toate și Doamne ajută!

Eleonora SCHIPOR

Fermierul Ilie Bezușco, cinstindu-l pe voievodul Ștefan cel Mare și Sfânt

Fermierul Ilie Bezușco din Opișenii Hlibocii îngrijește nu numai de ogoarele sale, el se preocupă, cu aceeași osârdie, și de ogorul spiritual. Altfel nu s-ar fi încumetat să sape o fântână în curtea școlii din sat, să contribuie financiar la ridicarea tot acolo a bustului scriitorului Dumitru Covalciuc, fost coleg de clasă, să aducă și să instaleze pe postament, în apropierea casei sale bustul lui Ștefan cel Mare, de faptele eroice ale căruia într-o apărare a credinței și moșiei, este încântat.

Cu ani în urmă, vizitând mănăstirea Putna și mormântul viteazului domnitor al Moldovei, Ilie Bezușco și-a pus în gând să înveșnicească memoria lui Ștefan cel Mare și la Opișeni. Se presupune că Ștefan cel Mare chiar a trecut prin Opișeni, în timpul renumitei bătălii din Codrii Cosminului. Și fermierul s-a ținut de cuvânt. Bustul lui Ștefan cel Mare de la Opișeni este deseori vizitat de turiști, inclusiv din România.

Dar fermierul Ilie Bezușco nu s-a oprit la aceasta, a construit și o bise-

ricută închinată lui Ștefan cel Mare, alături de bustul acestuia. Ea a fost sfințită duminica trecută, în a doua zi a hramului Bisericii din Opișeni – Nașterea Maicii Domnului. Astfel, a apărut încă un loc sfânt pe vechea vatră a Opișenului. Și cât de potrivit este pentru domnul Ilie Bezușco proverbul românesc – omul sfințește locul. Omul harnic, vrednic și cu Dumnezeu în suflet.

Vasile CARLAȘCIUC

Livadă de nuci mistuită de incendiu

La periferia orașelului Hliboca, din cauza comportării neatențe cu focul, s-a aprins iarba uscată. Flăcările au fost observate prea târziu și focul s-a extins asupra livezii de nuci din vecinătate. La momentul sosirii pompierilor focul cuprinsese o suprafață de cinci hectare. Aceștia au lichidat incendiul, astfel fiind prevenită răspândirea flăcărilor asupra celor trei case de locuit situate în apropiere și asupra întregii livezi de nuci. Incendiul a mistuit copacii de pe o suprafață de 2,5 hectare din această livadă.

Un poștaş va fi judecat pentru irosirea banilor străini

Un bărbat în vârstă de 49 de ani, colaborator al secției Asociației „Ukrpošta”, situată pe teritoriul raionului Kelmenți, va fi condamnat pentru irosirea, după bunul său plac, a pensiilor și plăților sociale străine. Anchetatorii au stabilit că în luna august a anului curent poștaşul a preluat suma de peste 100 mii de grivne pentru plățile pensiilor și altor plăți sociale locuitorilor raionului. O parte din suma primită a ajuns, totuși, la destinatari, însă circa 50 mii de grivne bărbatul le-a cheltuit după bunul său plac.

Accident rutier la Chițmani: motociclist traumatizat în urma impactului cu o mașină

Întâmplarea s-a produs pe la amiază, în ziua de 24 septembrie, pe una din străzile centrului raional Chițmani. Acolo s-au ciocnit un „Vokswagen Passat” și o motocicletă „Musstang”. Sosiți la fața locului, membrii grupului operativ de anchetă al poliției au

constatat că femeia în vârstă de 33 de ani, aflată la volanul mașinii, nu i-a acordat prioritate motociclistului și a admis ciocnirea. În urma impactului motociclistul și-a fracturat piciorul și a fost transportat la spital.

Hoț în serie reținut la Cernăuți

Cernăuțeanul în vârstă de 34 de ani a fost depistat cu ajutorul unor camere de supraveghere. Din înregistrările puse la dispoziție polițiștii l-au recunoscut pe bărbatul condamnat anterior pentru cazuri de furt. În timpul discuției cu oamenii legii bărbatul și-a recunoscut vina în cel puțin patru cazuri de furt din autovehiculele parcate pe străzile centrului regional. În special, el a recunoscut că a furat un magnetofon, un telefon mobil și o lădiță cu instrumente. Polițiștii au sustras aceste lucruri pentru a le întoarce proprietarilor. Hoțul riscă să stea în locurile de detenție vreo cinci ani.

Copil de la propriul tată. Violatorul s-a ales cu 12 ani de detenție

Procuratura raională din Chițmani i-a pronunțat o sentință sub formă de 12 ani de privare a libertății unui bărbat în vârstă de 41 de ani, locuitor al raionului Chițmani, care este învinuit de violarea propriei fiice (articolul 152 punct 4 al Codului Penal al Ucrainei). Anchetatorii au stabilit și au demonstrat că, începând cu luna ianuarie a anului 2017, folosind metode de violență fizică și psihologică, acesta și-a violat sistematic fiica, născută în anul 2003. Cu timpul ea a rămas însărcinată și a născut un copil. Nu s-a încumetat să-i spună mamei despre faptele tatălui, iar gravitatea a explicat-o ca pe o consecință a violării din partea unei persoane necunoscute. Simțind că nu va fi trădat și pedepsit bărbatul a continuat să-și violeze în mod sistematic fiica. Nemaiputând suporta

batjocura din partea părintelui, în martie anul curent fata a apelat după ajutor la poliție. În pofida faptului că inculpatul a negat în permanență faptul că și-ar fi impus fiica să întrețină cu el relații sexuale, procurorul a pus la dispoziția judecătorilor suficiente mărturii în această privință. Colegiul judecătorilor din raionul Chițmani l-a recunoscut vinovat pe bărbat și i-a pronunțat o sentință sub formă de închisoare pentru o perioadă de 12 ani.

Atac armat la o ospătărie din Cernăuți

Lucrătorii poliției l-au reținut pe un locuitor al raionului Vijnțița, care a comis un atac armat la o ospătărie din centrul regional. Amenințând-o pe una dintre colaboratoare cu un pistol, infractorul a pus mâna pe o mie 400 de grivne ce se aflau în casa ospătăriei. Datorită informației primite la timp, polițiștii au stabilit în mod operativ direcția în care a fugit

infractorul. La scurt timp el a fost reținut. Acesta s-a dovedit a fi un locuitor în vârstă de 31 de ani din raionul Vijnțița, care a mai avut de-a face cu legea. Polițiștii au sustras de la el mijloacele bănești obținute pe cale criminală. La locul reținerii, în imediata apropiere, polițiștii au găsit și pistolul pe care infractorul îl aruncase în timpul evadării.

A venit în ospeție și a rămas fără portmoneu

Un bărbat în vârstă de 38 de ani din localitatea Bilousivka, raionul Securenii, a alertat poliția și a declarat că a fost privat de portmoneu. Acesta a mărturisit că s-a aflat pe ospețe la o consăteană, la care a servit o doză bunică de tărie după care a adormit. Când s-a trezit, acesta a descoperit că portmoneul îi lipsește. La scurt timp polițiștii au

stabilit că furtul a fost comis de un alt consătean al victimei în vârstă de 29 de ani, care în acea seară s-a aflat, de asemenea, în ospeție. Hoțul și-a recunoscut vina și a mărturisit că banii furati i-a cheltuit pentru necesitățile proprii. Poliția a demarat o anchetă. Hoțul riscă să fie privat de libertate pentru o perioadă de cinci ani.

Câteva explicații necesare

Ceea ce conțin paginile de mai jos reprezintă memoriile Valeriei Cijevschi, originară din satul Bahrinești, fostul județ Rădăuți, astăzi raionul Hliboca din regiunea Cernăuți, care la vârsta de cinci ani a fost

deportată, în noaptea de 12-13 iunie 1941, în Kazahstan de către regimul sovietic, care a ocupat Nordul Bucovinei un an mai devreme în baza mârșavului pact Ribbentrop-Molotov, împreună cu maică-sa Ștefania Broască-Cijevschi și fratele Eusebiu, cu bunica după mamă Ecaterina Broască și bunicii după tată Ecaterina și Constantin Cijevschi, pentru faptul că tatăl acesteia, Dionizie Cijevschi, în perioada când s-a instalat în mod arbitrar noua frontieră se afla în România. Acesta a fost delictul pentru care cele două familii – a mătușii mele Ștefania Cijevschi, alături de copiii și socrii săi, și a bunicii mele Ecaterina Broască, împreună cu nora ei Paraschiva Broască și doi copii, au fost sortiți să moară de foame într-un lung supliciu de câțiva ani în arida stepă kazahă. Spun memorii, însă nu cred că vor corespunde pe deplin acestui gen clasic de scriitură, fiind vorba în fine de un copil de 5-7 ani care își amintește peste decenii de modul cum a reușit să supraviețuiască, unica din toate celelalte rude ale sale, în acele condiții inumane și atroce în pofida tuturor vitregiilor sorții, dar și cu prețul renegării propriei identități în cele din urmă. De aceea voi spune că aceste note nu au fost scrise chiar de Valeria Cijevschi, ci aparțin

fiicei sale **Natalia Iacimeniova**, așezată cu traiul la Ekaterinburg în Rusia, căreia mai că-sa i-a împărtășit de-a lungul mai multor ani din trăirile sale, iar ea le-a sistematizat și le-a întruchipat sub formă de memorii, subsemnatului rămânându-i doar misiunea de a le atribui un aspect mai literar în limba română, însă valoarea lor de document unic într-un fel este comparabilă, și nu cred că exagerez, cu celebrul și tragicul jurnal al Anei Frank care denotă ororile holocaustului în Europa Occidentală.

Totuși, se cuvine a sublinia încă un amănunt foarte important în legătură cu memoriile respective. Acestea au fost scrise înainte ca Valeria Cijevschi, devenită apoi Valentina Podrezova, iar după căsătorie Boicenko, să-și descopere originile sale, adică adevăratul nume, ziua când a apărut pe lume, locul de unde provine, neamul din care se trage, rudele, precum și împrejurările vieții și morții acestora, pentru ca în cele din urmă, după șaptezeci de ani, să revină la rădăcini, la pragul casei părintești, adică la ceea ce-a mai rămas din lăcașul în care a văzut lumina zilei, în curtea în care s-a jucat în copilărie, în livada în care a cules nucile și perele de care și-a amintit pe parcursul întregii sale

vieți. Și această minune, adică revenirea la baștina adevărată, s-a produs tot datorită fiicei sale Natalia, care s-a îndărătnicit cu tot dinadinsul să dezlege misterul identității mamei, dar și rădăcinile neamului din care ea provenea, iar în cele din urmă fiind vorba chiar de propriile origini, pe care ea a insistat cu toată puterea și încrederea că are dreptul să le cunoască, deoarece nu accepta să fie în această viață aidoma unor ciulini purtați de vânt prin imensitatea stepei unde i-a fost sorocit să se nască. Astfel eforturile ei îndelungate s-au soldat cu succes în ultimă instanță (dar aceasta este o altă poveste, la fel de captivantă și impresionantă, din care menționăm doar faptul că în urma îndelungatelor căutări a descoperit la Arhiva Ministerului Apărării din Rusia listele pe vagoane ale unuia din cele două trenuri cu deportați expediate de la gara din Adâncata, dar în care nu s-au aflat rudele sale), culminând cu o vizită, în anul 2010, la Bahrinești, bineînțeles, împreună cu maică-sa din Kazahstan, dar și cu propria fiică Ana, de aceeași vârstă cu bunica ei când aceasta a fost smulsă din cuibul părintesc.

Ștefan BROASCĂ

IIA MAMEI

În memoria mamei mele Ștefania Broască-Cijevschi

M-am trezit din somn la tânguiri sfâșietoare și pline de amărăciune nereținută ale mamei care alternau cu suspine și văicăreli deznădăjduite. Mama stătea deasupra patului meu și se străduia, după câte îmi dăduse seama, să mă ridice cât mai repede din pat. Imediat am izbucnit și eu în plâns, fiindcă am simțit că se întâmpla ceva groaznic, apoi am început să urlu în gura mare fiind cuprinsă de o spaimă inexplicabilă ce pătrunsese dintr-odată în toată ființa mea. Iar spaima aceasta devenise și mai puternică când am văzut că nimeni nici nu încerca să mă ogoaie, să mă liniștească. Am înțeles că era ceva deosebit de rău, o nenorocire adevărată și implacabilă se abătuse asupra noastră, dar nu puteam înțelege ce anume și în ce constă ea. Bunelul ședea pe un scaun cu capul plecat jos de tot, iar bunica își frângea mâinile îmblând prin odaie de colo-colo și efortându-se să-și înăbușe suspinele disperate. Și numai după aceasta am observat doi bărbați stând în picioare lângă pragul ușii. Erau în haine militare, tăcuți și gravi. Cu chiu cu vai am înțeles că trebuie să tac, să nu mai țip, că trebuie să mă liniștesc. Mama a prins să mă îmbrace cu mai multe rochițe una peste alta, care stăteau foarte strâns pe mine, din care cauză am început să scâncesc din nou mofturoasă. Mama încerca să mă convingă că așa trebuie, deoarece aveam voie să îmbrăcăm oricâte haine, însă cu noi puteam să luăm doar o singură bocceluță cu lucruri din casă. Aveam cinci ani și era în vara anului 1941. Noi eram scoși cu forța din casa noastră și duși într-o străinătate neagră foarte depărtată și fără întoarcere, dar acest fapt l-am înțeles mult mai târziu.

Apoi din adâncul neguros al memoriei mele s-a prefigurat în continuarea acelei amintiri întipărite pentru toată viața mea imaginea podelei vagonului de marfă sau de animale, în care se aflau îngrămădiți o mulțime de oameni. Noi, însă, aveam un colțșor aparte, adică acesta aparținea doar oamenilor dragi pe care îi știam dintotdeauna – mama, fratele, bunei. Cu ei mă simțeam în siguranță și pace. Mama era alături de mine și eu nu aveam nici o grijă, iar toată acea lume înfricoșată și disperată care își deplângea soarta năpăstuită ce dăduse peste

ei pe neprins de veste prin rugăciuni și lacrimi amare nu mă speria deloc, fiindcă majoritatea din ei erau din același sat și se cunoșteau între ei. Fratele meu mai mare, Euzebi, care avea nouă ani, încerca să mă distreze povestindu-mi ce văzuse prin micuța fereastră zăbrelită, situată undeva sus deasupra capetelor noastre, unde el reușise de acum să se cațere și să privească afară. Mi se părea totul deosebit de interesant și minunat. De fapt, Euzebi întotdeauna îmi spunea povești și-mi depăna diferite pătărâni. Îmi mai aduc aminte, când eram „acasă”, eu și cu bunica priveam prin geam la frățiorul meu jucându-se afară în curte, cum cu multă bucurie și ardoare băiețoasă făcea niște oameni zdaveni de zăpadă, ceea ce mă bucurau și pe mine nespun de mult, fiindcă știam că-i face anume pentru surioara lui dragă. Urmărindu-l cum se zbenguie fericit prin omăt, vroiam și eu s-o zbughesc pe ușă afară, însă eram oprită cu strictețe. Probabil, eram bolnavă... Dar mai păstrez și alte amintiri cu fratele meu „de acasă”... Iar mai târziu, de acum în altă lume, când Euzebi, la vârsta sa fragedă încă, muncă văcar în sovhozul din Kazahstan și se întorcea târziu și foarte obosit la bordeiul în care locuim, adeseori îmi amintea cu mare regret cât de bine ne-a fost în „casa” noastră, pe care mi-o închipuim drept un cuib de rândunici de sub streășina ei, rămasă acum undeva atât de departe nu doar ca distanță, ci și în timp, deși de la noaptea cea înspăimântătoare când fusesem răpiți de acolo trecuseră doar un singur an sau doi. Însă, din păcate, eu de acum nu mai păstam în memorie aproape nimic sau foarte puțin despre „casa” noastră, iar când am revenit aici peste mai bine de șaptezeci de ani așa și n-am reușit să-mi reamintesc ceva cu claritate, doar niște imagini părelnice și confuze, dintre care mai clară era cea a unei fântâni din care eu deseori beam apă. Totuși, din spusele fratelui meu știam că îmi plăceau perele din livada noastră și pâinea neagră și mirositoare cu care ne servea un vecin. Mai multe îmi amintesc de odaia în care locuim cu un cuptor impresionant, pe care dormeau bunelul și bunica, iar de partea cealaltă se afla patul meu. Îmi aduc aminte cum din gura cuptorului se scoteau pâini aburinde și turte dulci

în formă de cocostârci, steluțe și diferite figuri geometrice. Bunica îmi spunea că acești „cocostârci” ne vor aduce primăvara mai degrabă. Tot în această odaie o săcâiam întruna pe bunica să-mi spună de unde m-am luat eu pe lume și o dată, când afară ploua, ea îmi arătă un nor sur și cer și îmi spuse: „Dumnezeu te-a făcut și te-a așezat pe acel nor, iar de acolo ploaia te-a coborât în pridvorul din fața casei, de unde tipa-tipa ai venit la noi”.

Acest tablou frumos îmi plăcea foarte mult și mi s-a întipărit în memorie drept o imagine luminoasă aducătoare de bucurii și care-mi alina sufletul în momentele foarte dese de tristețe și neazuri copilărești, fără să-mi dau seama în același timp ce dramă inumană și absurdă trăiau acele suflete de oameni în mijlocul cărora eu mă aflam și datorită sacrificiilor cărora am supraviețuit în acea lume crudă. De aici provenea și plăcerea mea deosebită de a umbla din vară și până toamna târziu prin băltoace cu picioarele goale în toți acei ani de război pe care i-am trăit împreună cu familia mea, însă nu prin băltoacele din curtea casei noastre, din Ucraina Vestică, cum ne spuneau nouă localnicii că, chipurile, de acolo am fi fost aduși aici, ci prin cele din Kazahstan, pentru ca să aflu abia după ce mi-am trăit întreaga viață adevăratul loc de unde proveeam eu și care se numea Bucovina și să înțeleg că limba pe care o vorbeam cu mama, bunei, fratele și celelalte rude ale mele era limba română. Din graiul pe care îl vorbeam atunci de la mama mi-a rămas în memoria de adult doar un singur cuvânt – „catrință”, dar așa și n-am reușit se aflu de la cineva ce însemna el și din ce limbă provenea. Astfel, lipăind prin băltoacele unui aul din imensa stepă kazahă, mi-am călit organismul și până la vârsta de peste douăzeci și cinci de ani n-am știut ce înseamnă bolile de gât sau de piept, însă a avut de suferit auzul meu, fiindcă din cauza unui abces de timpan am rămas surdă de-o ureche pe tot restul vieții mele, ceea ce mi-a produs, în special în tinerețe, suferințe și incomodități de

neimaginat, deoarece nu puteam stabili nici în ruptul capului din ce parte venea cutare sunet sau cutare zgomot – din stânga sau din dreapta. Deosebit de grav mă deranja acest lucru în activitatea mea profesională de profesoară de fizică, adică cu elevii la ore. Pentru ca să-mi dau seama care din ei vorbește, trebuia să-i privesc drept în față, să le urmăresc gurile și expresiile chipurilor lor. De aceea în mediul celor cu care eu conviețuiam și contactam treceam drept o fată ciudată. Uneori mi se părea că cineva mi se adresează din partea stângă, dar nu auzeam când altcineva mă striga pe nume din partea dreaptă, din care cauză eram catalogată drept o „persoană stranie”. „Și de ce te bucuri?” – mă întrebau iritați interlocutorii, fără să înțeleagă că satisfacția mea era determinată de faptul că ei nu-și dădeau seama că eram pur și simplu surdă, ceea ce pentru mine reprezenta un lucru deosebit de jignitor. Odată, în mediul studențesc în care mă aflam atunci, am avut imprudența să mă confesez unei prietene referitor la problema mea de auz, lucru despre care am regretat apoi foarte tare, fiindcă aceasta cu orice prilej căuta să mă umilească în public strigând în gura mare ca să audă toată lumea: „Ah, am uitat că tu ești surdă!”. De aceea mai mult în viața mea nu am recunoscut nimănui vreodată că aș sta prost cu auzul, cu excepția familiei mele.

**Valeria CIJEVSCHI
(Va urma)**

0 oră a copilăriei la Cernăuți cu... Lilia REBRIK

Deși această acțiune a bunei dispoziții n-a fost trecută în Cartea Recordurilor, ea nu și-a pierdut farmecul.

În dimineața zilei de 24 septembrie, pe Piața Integrității din Cernăuți a avut loc cea mai pașnică bătălie – „bătălia cu... pernele”. I-a făcut pe tineri să se întoarcă pentru o oră în copilărie prezentarea de la Postul de televiziune „Ukraina”, Lilia Rebrik, originară din Cernăuți. Scopul emisiunii, transmise în direct, a fost stabilirea unui record al Ucrainei – „bătălia în masă cu... pernele”. La Cernăuți, împreună cu echipa de filmare de la Postul de televiziune „Ukraina”, a sosit și reprezentantul Cărții Recorduri-

lor Ucrainei. Concomitent, o „bătălie cu pernele” s-a desfășurat în orașul Kropyvnyțki, unde a fost înregistrat un număr cu mult mai mare de participanți. La Cernăuți s-au prezentat 149 de participanți, pe când la Kropyvnyțki – 250. Cernăuțiul a reacționat pasiv la propunerea echipei de filmare a Emisiunii „Bună dimineață, Ucraină!”, mai organizat venind la locul „bătăliei” cu pernele subțioară studenții de la Filiala din Cernăuți a Universității Naționale de Economie și Comerț din Kiev. Împreună cu studenții s-au prezen-

tat și câteva profesoare în calitate de spectatori. „Este o acțiune de masă a bunei dispoziții. De ce să n-o susținem?!”, au declarat ele.

Până la începerea „bătăliei cu pernele”, la care s-au alăturat în calitate de spectatori milioane de admiratori ai Postului de televiziune „Ukraina”, tinerii adunați pe Piața Integrității au participat la concursurile „Cea mai frumoasă fotografie cu perna” și „Cel mai iscusit dansator”. Ritmul dansurilor a pornit chiar de la prezentatoarea și actrița Lilia Rebrik.

Deși recordul râvnit n-a fost înregistrat la Cernăuți, ci la Kropyvnyțki, Lilia Rebrik s-a simțit foarte fericită în orașul copilăriei sale, bucurându-se de căldura părintească și de susținerea sinceră din partea copămintenilor, dar în primul rând a părinților – Vera și Ion Todoriuc, și a rudelor mai apropiate, care au fost prezenți în piață în calitate de spectatori. Aici, un verișor de al ei, împreună cu aleasa inimii lui, i-a înmănat Liliei Rebrik, în aplauzele tuturor, invitație la nunta lor.

Se spune că de ștrengăriile din tinerețe ține direct înțelepciunea vieții.

Roadele osârdiei

Pentru a patra oară la Voloca s-a desfășurat recent sărbătoarea „Ziua roadei”. Volocenii, pentru care tradiția este ceva sfânt, au acceptat-o cu bucurie și pe aceasta. Desfășurată în plină toamnă, când săteanul își vede roadurile muncii sale, ea a trezit interesul tuturor: de la mic și până la mare. Bunăoară, elevii de la școala din sat s-au întrecut care clasă a pregătit cea mai atrăgătoare cunună a toamnei din roadurile câmpului și livezilor. Iar elevii din clasele mai mari, ajutați de părinți, au adus bucate pentru a-i servi pe oaspeții sărbătorii.

„Ziua roadei” a fost blagoslovită de părintele paroh Ioan Gorda, protopopul raionului Hliboca, el amintindu-le sătenilor că această sărbătoare laică a coincis cu marele praznic creștin al Nașterii Maicii Domnului. Le-a mul-

țumit sătenilor pentru osârdie primarul Comunității Teritoriale Unite Voloca, dl Valentin Glopina, iar un mesaj de felicitare le-a adresat Consulul General al României la Cernăuți, Irina Loredana Stănculescu.

La Voloca nu poate fi sărbătoare fără evoluarea artiștilor amatori. De data aceasta talentele populare volocene le-a oferit posibilitate să se afirme pe scenă și micilor artiști amatori din Hrușăuți și Valea Cosmi-

nului, sate care fac parte din aceeași comunitate.

„Ziua roadei”, ca și alte sărbători de la Voloca, a demonstrat că tradiția este păstrată din tată în fiu, că părinții sunt interesați ca fiii sau fiicele lor să le continue cauza. De aceea se încadrează cu toată seriozitatea la pregătirea și desfășurarea unor asemenea acțiuni pentru toată comunitatea.

Și mai prețioasă decât cununa toamnei bogate a fost „cununa spirituală”, care a înfrumusețat viața cultural-artistică din Voloca, a scos în evidență continuitatea ei. Violonistul Ion Bodnar, care conduce Orchestra de instrumente populare „Trandafir” de la Casa de cultură din sat și este, totodată, și dirijorul corului bisericesc, l-a invitat în scenă ca solist-instrumentist pe fiul său Vladislav-Ilie, elev în clasa a șaptea, care studiază vioara la Școala de muzică din sat. Și lumea s-a convins că în familia Bodnar crește încă un violonist talentat.

Cu o voce deosebită este înzestrat elevul din clasele primare Dumitru Paulencu, fiul preotului Pavel Paulencu.

Se bucură și este mândru de faptul că are cui transmite ștafeta și vestitul rapsod popular din Voloca, Nicolae Mintencu. Este vorba de fiul său Marin, care și el este înzestrat cu o voce aleasă și cântă în corul bisericesc din Hrușăuți. Tatăl și fiul – Nicolae și Marin Mintencu – au interpretat pe scena sărbătorii câte o romanță „La umbra nucului bătrân” și „Să-mi cânti cobzar”, diversificând aspectul muzical al „Zilei roadei”.

Zi jubiliară la școala din Băhrinești

Data oficială a începutului învățământului la Băhrinești este 20 septembrie 1884. Exact acum, la 20 septembrie, a fost marcat jubileul de 135 de ani al școlii din această localitate bucovineană, situată la porțile Uniunii Europene.

Satul Băhrinești, atestat documentar pentru prima dată într-un hrisov al lui Ștefan cel Mare, la 31 august 1458, are o istorie bogată de mai bine de jumătate de mileniu, scrisă de fiii și fiicele satului, printre aceștia fiind și oameni de vază. Așa a fost dat ca anume un băhrineștean să compună imnul acestui ținut al fagilor, cu prilejul împlinirii a 400 de ani de la moartea eroicului domn al Moldovei, Ștefan cel Mare. Este vorba de cântecul „Cântă cucu-n Bucovina” de Constantin Mandicevski. Acesta este un descendent din celebra familie Mandicevski, care își are originile la Băhrinești.

Și festivitatea, consacrată jubileului de 135 de ani al școlii din Băhrinești, a început anume cu vizitarea muzeului de istorie a satului și familiei Mandicevski, de popu-

larizarea moștenirii spirituale ale căreia are grijă familia de pedagogi Acatrini. Domnul Mihail Acatrini îndeplinește funcția de director al școlii în ultimele trei decenii. Oaspeții – membri ai delegațiilor unor instituții de învățământ din Bacău, Galați, Rădăuți (România), Consutul General al României la Cernăuți, Irina Loredana Stănculescu, primele persoane din conducerea raionului Hliboca și de la Secția raională de învățământ, profesori veterani, vestiți absolvenți, inclusiv frații Mihai și Eugen Patraș, reprezentanți ai societăților național culturale, au rămas încântați de atitudinea grijulie a colectivului pedagogic și a elevilor de aici față de istoria localității și a școlii, față de zestrea spirituală a neamului. După o mică excursie prin școală în mod solemn au fost semnate două acorduri educaționale de colaborare cu instituții de învățământ din România, având ca scop afirmarea limbii române. În acea atmosferă înălțătoare, directorul Mihail Acatrini a abordat chestiunea în fața reprezentanților autorităților raionale Hliboca privind acordarea școlii a numelui lui Constantin Mandicevski.

Acest lucru l-au confirmat și elevii, care au pregătit un concert de sărbătoare, ei interpretând mai întâi imnul Bucovinei – „Cântă cucu-n Bucovina” de compozitorul Constan-

tin Mandicevski, și apoi, în premieră, imnul școlii. În final, domnul director Mihail Acatrini a declarat că școala este întotdeauna tânără, fiindcă în ea se educă viitorul țării. Din 1976 Școala din Băhrinești are statutul de școală medie. De la prima promoție și până la actuala, ea a fost absolvită de circa

9 mii de absolvenți, 45 la sută dintre ei au obținut studii superioare. Cifrele vorbesc de la sine despre nivelul calitativ înalt al învățământului în această școală de la o „marginie de țară”.

Vasile CARLAȘCIUC

Roșă-Stânca – colțișor de rai

Fiecare floare, fiecare plai își are viața sa, istoria sa. Așa și școala noastră are o legendă a ei trecută prin multe ramuri ale vieții. Așa cum înfloresc florile așa a înflorit și înflorește școala noastră. Aceste cuvinte au fost spuse cândva de învățătoarea Domnica M. Cogut, fostă absolventă a școlii noastre, originară de la Roșă-Stânca. Ea și-a consacrat mai multe decenii din viață profesiei îndrăgite, lăsând o mare comoară în urma-i. Limba română, tradițiile și obiceiurile de la Roșă-Stânca ea ni le-a încredințat nouă, învățătorilor și profesorilor mai tineri. Cu multă dragoste și bucurie în suflet doresc să anunț faptul că mulți elevi din școala noastră au îmbrățișat profesia de pedagog: Ștefan Lazarovici, Vasile Lazarovici, Vasile Cozma, Mihai Cozma, Domnica Cogut, Aurel Chiselița, Victoria Chiselița, Viorica Lazarovici-Timcu, Paraschiva Lehniuc, Viorica Bezuglaia, Viorica Corbu, Cristina Cebotari, Oxana Harâc, Elvira Marașciuc, Irina Eriomenco, Mariana Verenco, Valeria Ionuț, Ioana Pașcanu, Aliona Mițcovscaia, Diana Ursuleac, Mihai Ursuleac, Maria Ionuț, Alina Ungureanu, Alina Turcan. Acești profesori au fost și rămân inima școlii noastre. Ei nu sunt indiferenți față de problemele școlii și sunt la curent cu totul ce se petrece în școala noastră.

La Roșă-Stânca, unde Cernăuțiul se înfrățeste cu liniștea pădurilor și cu îmbrățișarea dealurilor, aici unde se mai vorbește dealânește și se mai trudește pentru menținerea spiritului tradițiilor naționale, școala leagă în buchetul ei peste o 110 crizanteme, peste o 110 istorii, peste o sută sunete de clo-

poțel. Anul acesta au pășit pragul școlii 87 de copii, dintre care 12 micuți în clasa I.

Încercarea din vara aceasta de a pune sub semnul întrebării existența școlii noastre n-a trecut pe alături de absolvenții și părinții copiilor din suburbie. Ei au primit-o cu mare durere în suflet.

Noi nu putem rămâne fără școală, noi nu putem să ne vindem limba mamei. În această suburbie avem școală, casă de folclor și o bisericuță cu care ne putem bucura. Ele și în continuare trebuie să rămână alinarea noastră, pilonii noștri spirituali. Bravo părinților de la Roșă-Stânca care au rezolvat această problemă. Părinții noștri au dat dovadă de o intelectualitate nemaipomenită, apelând și la legea Ucrainei ce se referă la învățământul în școlile naționale.

Domnica Ursuleac, mamă-eroină, a vorbit cu lacrimi în ochi despre Școala noastră nr.17 și Școala nr.10. „Prin aceste școli au trecut străbunicii, bunicii, copiii mei, nepoții. Eu consider că aceste școli sunt și ale mele și ele nu trebuie atinse”, a accentuat doamna Domnica. Primele cărămizi ale acestei clădiri au fost puse de străbunicii elevilor noștri.

La școală avem elevi din familii mixte și familii de ucraineni de la Roșă-Stânca, care cu mare drag doresc să cunoască limba română, care este o limbă europeană cu mari perspective.

Împreună cu deputatul nostru Artur Muntean, grupul de părinți de la Școala nr.17 au ajuns la ușa comitetului executiv al Secției orașenești Cernăuți. Aici li s-a promis că întrebarea cu unirea claselor este închisă și că optimizarea nu se referă la școala noastră. Administrația Școlii nr.17 aduce mari mulțumiri părinților, bunicilor, absolvenților, tuturor celor care au fost alături de noi în acel moment și, nu în ultimul rând, domnului Serghei Martyniuk, șeful Direcției orașenești de învățământ, care ne-a promis că o să facă tot posibilul ca școala noastră de la Roșă-Stânca să existe.

Valentina MARAȘCIUC, profesoară la Școala nr.17

Oficial: Ce stadion va găzdui finala Ligii Campionilor din 2023

Stadionul Wembley va găzdui finala Ligii Campionilor din 2023, scrie presa din Anglia. Anunțul oficial urmează să fie făcut de Aleksander Ceferin, președintele UEFA, spre finalul lunii septembrie. Sky Sports scrie că Wembley, arenă cu o capacitate de 90.000 de locuri, va găzdui finala Ligii Campionilor din 2023. Ultima oară când pe stadionul din Londra s-a disputat un ultim act al celei mai importante competiții europene intercluburi s-a întâmplat în 2013, la meciul dintre Bayern Munchen și Borussia Dortmund, scor 2:1. De asemenea, sursa citată mai scrie că Stadionul Krestovski, din Sankt Petersburg, care are o capacitate de 68.000 de locuri, va fi gazda finalei Ligii Campionilor din 2021, în timp ce ultimul act al ediției din 2022 se va juca la Munchen, pe Allianz

Arena, care are o capacitate de 75.000 de locuri.

Finala Ligii Campionilor din actualul sezon, 2019/2020, se va

disputa la Istanbul, pe Stadionul Olimpic Atatürk, care poate găzdui aproximativ 76.000 de fani.

Cele mai importante cluburi din Ucraina se bat în oferte pentru Mircea Lucescu

Mircea Lucescu (74 de ani), liber de contract din februarie 2019, după despărțirea de naționala Turciei, ar fi varianta principală de antrenor pentru cele mai importante două cluburi din Ucraina, Dinamo Kiev și Șahțar Donețk. Potrivit cotidianului depo.ua, cele două cluburi din Ucraina sunt interesate de aducerea lui Lucescu, după rezultatele nefaste din acest început de sezon. La Șahțar, club unde teh-

a grupelor Ligii Campionilor, contra lui Manchester City, scor 0:3. Potrivit sursei citate, următoarele două jocuri europene, împotriva lui Dinamo Zagreb și Atlanta, ar putea decide soarta antrenorului de la Șahțar. De asemenea, Mircea Lucescu ar reprezenta o variantă și pentru rivala Dinamo Kiev. Echipa din capitala Ucrainei l-a adus în această vară pe Oleksii Myhailcenko, însă conducerea nu ar fi mulțumită de

nicianul român a activat timp de 12 sezoane, antrenor este Luis Castro. Portughezul a fost numit în funcție la începutul acestui sezon, după ce Paulo Fonseca a plecat la AS Roma. Cu portughezul la conducerea clubului, echipa din Donețk are opt victorii din tot atâtea partide în campionat, însă patronul Rinat Ahmetov ar fi nemulțumit de eșecurile din Supercupa Ucrainei, cu Dinamo Kiev, scor 1:2, și din prima rundă

rezultatele tehnicianului. Dinamo Kiev se află pe locul 5 în campionat, cu 11 puncte acumulate în șapte runde.

Mircea Lucescu a antrenat timp de 12 ani echipa Șahțar Donețk, în perioada 2004-2016, câștigând numeroase trofee, precum Cupa UEFA și șase titluri de campion. Tehnicianul este liber de contract după despărțirea de naționala Turciei, în februarie 2019.

Egal în deplasare pentru FC Bucovina

FC Bucovina a încheiat cu scorul de 2:2 partida cu FC Nyva. Meciul a avut loc pe stadionul central din orașul Vinnyțea. Golurile au fost marcate de Artur Zagoruiko (min.27), Drytro Popov (min. 80), Andrii Ponedelkin (min.26), Vitali Poleanskyi (min.54). La etapa actuală echipa FC Bucovina se poziționează pe locul 9 în clasamentul general al Ligii a II-a. Lider în clasament este Nyva (Vinnyțea).

Campionatul regiunii Cernăuți la fotbal 2019

Etapa a XV-a. Rezultate Liga I

FC Molodia – FC Ceahor – 1:2
FC Stănești – TOM.studio – 1:3
FC Hliboca – FC Volcineții Vechi – 0:1
FC Tereblecea – FC Fazenda – 1:5
FC Toporăuți – FC Dovbuș – 0:2

Liga a II-a

FC Ciudei – FC Cerepcăuți – 2:1
FC Energhia – FC Corovia – 0:3
FC Lucovița – FC Camenca – 1:0
FC Maghistrul – FC Porubne – 6:0
FC Tisăuți – FC Hliboca (2) – 2:2

Evoluție bună a arcașului cernăuțean Mihai Costas la Cluj-Napoca (România)

Arcașul cernăuțean Mihai Costas s-a clasat pe locul III în proba individuală de tir cu arcul la Campionatul Național M+F din Cluj-Napoca, România. Mihai este elevul Școlii sportive pentru tineret „Spartak” din Cernăuți, antrenorii săi fiind Oleg Osipenko și Tatiana Muntean. Trebuie de subliniat că competiția s-a desfășurat în perioada 20-21 septembrie a.c. și este organizată de Federația Română de Tir cu Arcul și Domeniul Arcașilor Cluj.

Superliga regiunii Cernăuți la fotbal

Etapa a XIV-a. Rezultate

În cadrul Superligii regiunii Cernăuți la fotbal, echipa FC Voloca a dispus de FC Noua Suliță (2017). Volocenii s-au impus categoric cu scorul de 8:2. De menționat că echipa FC Voloca rămâne în continuare lider incontestabil al competiției cu 35 de puncte la activ. Pe locul doi se situează FC Nepolocăuți, cu 29 de puncte, iar pe trei – echipa FC Șkval, tot cu 29 de puncte. Alte rezultate ale etapei a XIV-a:

FC Șkval – Spicul de Aur – 1:1
FC Voloca – FC Noua Suliță (2017) – 1:1
RA-DENT – FC Nepolocăuți – 1:1
FC Stăneștii de Jos – FC Universytet – 1:0

Vocea îngerilor păzitori ai Milei

După teribilul accident de circulație, care a pus o cruce neagră pe destinul Milei, femeia nu s-a mai întors la locul de muncă de odinioară. Toate îi aminteau de fiică. Nici ea nu-și putea explica de ce. Chiar și în puținele clipe cât ieșea din casă pentru a merge la alimentara din vecinătate, Mila nu dorea să stea de vorbă cu nimeni.

Această femeie frumoasă și veselă – până mai ieri, dar călită deja de viață, s-a „îngropat” practic în apartamentul în care își trăia, după cum i se părea ei, ultimele zile. Dar și aici viața era un adevărat coșmar. Fiecare colțisor, orice fotografie din album îi aminteau de trecutul groaznic. Cei apropiați o linișteau, spunându-i că timpul este cel mai bun medic și că această boală sufletească va trece treptat. I se părea că, odată cu trecerea anilor, rana se mai vindecă. Insomnia deveni pentru ea ceva obișnuit, la fel ca lacrimile ce curgeau

și s-a interesat de soarta lui, femeia o privi cu nedumerire. Colega de serviciu o informase că acel mic ghemuleț a fost adus de o femeie a străzii.

– Dumneavoastră? – a întrebat ea cu mirare în voce.

După ce a telefonat în secția pentru copii și a primit acceptul medicului, asistenta a condus-o pe Mila până la etajul respectiv. Mulțumindu-i, femeia a pornit grăbită înspre secție. La intrare l-a întâlnit pe medicul de serviciu. Din mers i-a aruncat o privire și l-a măsurat din cap până-n picioare. Acest bărbat

se părea că o bea pentru prima dată. Cei doi au stat mult de vorbă și nici nu au observat că vremea a trecut cu mult după amiază. La despărțire Mila l-a rugat cu lacrimi în ochi pe noul său cunoscut:

– Ajută-mă, te rog, vreau să înfiez acest copilăș.

Bărbatul a strâns nedumerit din umeri și nu i-a promis nimic. O femeie singuratică, fără un loc de muncă. El nu-și închipuia ce ar putea face pentru ea. Femeia l-a privit din nou și i-a spus:

– Voi face totul ce-mi stă în puteri. Îmi voi găsi un serviciu și voi reveni la viața normală. Vreau să trăiesc pentru acest copilăș. Am avut un vis. Și i-a destăinuit lui Igor (așa îl cheamă pe medic) despre visul cu cei dragi inimii, plecați demult în lumea fără dor, care i s-au înfățișat în chip de înger și au îndemnat-o să iasă în toilul nopții în stradă.

– Voi face totul ce-mi stă în puteri pentru a te ajuta, i-a zis într-un sfârșit Igor. Poți conta pe sprijinul meu.

Din ziua aceea Igor i-a fost alături Milei în dorința de a lua sub tutelă acel suflet nevinovat pe care mama l-a abandonat într-o noapte de iarnă. Nu le-au stat în cale nici barierele birocratice și nici alte greutăți. Mila a fost angajată învățătoare la ciclul primar în școala în care a activat cândva. Din prima zi de aflare între copii femeia a simțit cum făptura-i capătă o nouă viață. Între timp, organele de tutelă au repartizat-o pe micuță într-un internat de pe strada Fastivska din centrul regional. Mila o vizita mereu. Într-o zi a fost telefonată de o educatoare, care a înștiințat-o că de micuță și de alți copii

lași s-au interesat mai multe perechi. I se părea că toată lumea într-o clipă s-a prăbușit. Voi face totul, și-a zis, dar nu o voi da nimănui. L-a sunat pe Igor și i-a spus pe scurt situația.

– Înțelegi că pentru mine orice minut are importanță. Nu-mi voi ierta niciodată faptul că am ratat această ocazie. Peste vreo zece minute s-a pomenit cu Igor în clasa în care lucra. Acesta a întrebat-o doar dacă are buletinul de identitate cu sine. Nici până azi nu știe cum de a reușit acest bărbat să-i convingă pe cei de la oficiul de stare civilă, dar peste o săptămână cei doi erau deja soț și soție. Igor i-a spus că va trebui să locuiască un timp oarecare în apartamentul lui, deoarece lucrătorii de la organele de tutelă vor verifica starea materială și condițiile în care crește copilul. Mila a acceptat toate condițiile de bucurie că a reușit.

...În acea zi de mai soarele era mai blând ca altă dată. Mila ținea în mâini scutecele în care dormea odorașul ei de fiică, cea căreia îi salvase viața cu vreo câteva luni în urmă și care i-a schimbat viața din rădăcini. Iar alături stătea plin de emoții bărbatul care a ajutat-o să-și realizeze intențiile și care se îndrăgostise de această făptură slabă, dar atât de puternică. Igor o admira dintr-o parte și-și imagina întreaga viață alături de ea. Undeva din ceruri îi priveau cu drag cei doi îngeri, care i s-au arătat Milei în vis în acea noapte geroasă de Făurar și care au îndemnat-o să iasă în stradă pentru a salva acel suflet nevinovat.

Dumitru VERBIȚCHI

involuntar pe fața-i atunci când nu se aștepta. Și iată, acel mic ghemuleț, care l-a dus la spital și l-a salvat de la crivățul cumpit al iernii. Oare să fie viu? În noaptea aceea Mila nu a închis un ochi. Dimineața a decis să meargă la spital și să se intereseze de soarta copilului. Toată noaptea s-a tot gândit: e băiețel sau e fetiță? Cum numai s-a zărit de ziuă, femeia s-a grăbit să iasă. Dar, se opri involuntar în fața oglinzii. La ea privea o femeie bătrână și neîngrijită.

Nici nu mă vor lăsa să intru în halul acesta, se gândi Mila. A hotărât mai întâi să facă un duș și să se aranjeze un pic. Ceva din adâncul sufletului o îndemna să privească la cele din jur cu alți ochi. Abia acum a observat în ce hal era camera de baie, bucătăria și celelalte. Nu-i nimic, se gândi, le vom face pe toate. Un avânt sufletească neînțeleasă îi dădea noi puteri. Căutând prin garderobă, găsi în cele din urmă o rochie frumoasă pe care nu o îmbrăcase încă de pe când erau împreună cu soțul și fetița. Și-a aranjat în grabă coafura și se grăbi spre spital, neînțelegând unde se grăbește. Abia acum femeia și-a dat seama că pustiu din suflet, cu care s-a deprins și a trăit ani la rând, a dispărut nu se știe unde. A îmbrăcat în grabă șuba și a ieșit. La intrarea în spital o cuprinsese niște emoții neînțelese. S-a luat, totuși, în mâini și a intrat. La secția de primire era deja de serviciu o altă asistentă și, când Mila i-a spus că a adus noaptea un copil găsit în stradă

(Sfârșit. Începutul vezi „L. C.” din 19.09.2019)

☺ ☺ ☺

Doi prieteni stau de vorbă. Unul îl întreabă pe celălalt plin de vânăta:

- Ce ai, măi vere, ce ți s-a întâmplat?
- Celălalt amărât:
- Ai avut vreodată păreri diferite cu soția?
- Da, de fiecare dată, dar ea nu știe acest lucru.
- Eu am îndrăznit ieri să-i spun...

☺ ☺ ☺

La vorbitor în penitenciar:

- Iubita mea, 30 de ani... o grămadă de timp...
- Da, ai dreptate, e ca o eternitate. Am reușit, totuși, să vorbesc cu judecătorul care te-a condamnat.
- Da, și ce-a zis?
- Că de fiecare dată când fac sex cu el o să-ți scadă câte un an.
- Ce porc nesimțit! Și tu ce-ai zis?
- Iubitule, eu zic să-ți aduni lucrurile și-ți povestesc totul în mașină, în drum spre casă.

☺ ☺ ☺

Intră o doamnă în farmacie și, fără să întrebe cine e ultimul în rând, se adresează direct femeii de la ghișeu:

- Dați-mi ceva calmante.
- Farmacista, pe un ton liniștit, întreabă:
- Doriți în pastile sau în picături?
- Nu mă enervați! – a fost răspunsul.

☺ ☺ ☺

Doi prietene stau la taifas. Una zice:

- Îți închipui, Maria aceea plinuță de pe strada vecină a dat în ziar un anunț cu conținutul „Sunt femeia, care va aduce lumină și căldură în viața ta”.
- Și multe propuneri i-au parvenit? – se interesează cealaltă.
- Da, pe naiba. Doar una – de la rețeaua electrică locală.

☺ ☺ ☺

- Vasile, nu știi pentru ce și-a cumpărat Gheorghe câine?

- Cum să nu. E clar ca bună ziua. Trăiau în doi cu soția. Trebuie bietul om să-i spună măcar cuiva „Închide gura”.

☺ ☺ ☺

Soțul către nevastă-sa:

- În revistele astea numai minciuni și prostii. Să luăm spre exemplu apelul de a pune bani de o parte pentru a obține studii pentru copii. E drept? Nu e drept. Prietenul nostru, decanul facultății, ți-a mers în întâmpinare când l-ai rugat să admită copiii la studii.

Soția în gândul ei:

- Ce știi tu despre toate acestea? Dacă nu era acest decan poate că nici copiii noștri n-ar fi fost azi pe lume.

☺ ☺ ☺

O doamnă își sună prietena și cu o voce tremurândă îi zice:

- Ileano, feto, știi că soțul tău aleargă după fete tinere?
- Te rog frumos, lasă-mă în pace cu constatările astea.
- Chiar îți e indiferent?
- Totalmente. Dacă câinele aleargă după mașină și o ajunge asta încă nu înseamnă că acest animal se va așeza la volan.

☺ ☺ ☺

Discută doi buni prieteni:

- Îți închipui, ieri am fost cu soția la un film. Când colo se așează lângă mine o frumusețe de fată. Vroiam să intru cu ea în vorbă, dar ți-ai găsit...
- Ție ți-a mers, spune prietenul. Cu mine s-a întâmplat exact așa un caz numai toate s-au petrecut invers. Ședeam cu bombonica mea la un film. Când colo, hop și soția mea. Nu vreau să-ți spun ce-a urmat.

☺ ☺ ☺

Doi amici se întâlnesc după un week-end reușit.

- Îmi pare rău că am amestecat ieri votca cu berea.
- De ce? Te doare azi capul.
- Ba nu. Pur și simplu azi nu am nici votcă, nici bere.

Remedii naturale împotriva colesterolului

Prezența colesterolului este vitală pentru buna funcționare a organismului, el fiind indispensabil în menținerea integrității celulare și în producerea hormonilor, acizilor și a vitaminei D. Probleme apar doar atunci când nivelul colesterolului „rău” este excesiv, fapt care poate pune sănătatea în pericol. Există însă și-o veste bună: natura oferă nenumărate soluții, unele de-a dreptul... gustoase, astfel încât nivelul colesterolului din sânge să revină la un nivel optim. Fără medicamente și fără să avem senzația că depunem vreun efort.

Cum ne amenință colesterolul sănătatea?

Cine s-a confruntat vreodată cu neplăcuta împrejurare de a desfunda țevile care fac legătura dintre chiuveta de la bucătărie și sistemul de canalizare, a observat, negreșit, că de-a lungul acestora s-au depus bulgări masivi de grăsime, care blochează uneori aproape complet scurgerea apei. Acești bulgări gălbui-albicioși se formează treptat, pe măsură ce spălăm vasele, eliminând în gaura de scurgere a chiuvetei fel de fel de grăsimi de origine vegetală sau animală. În mod asemănător se petrec lucrurile și când avem de-a face cu colesterolul, care, atunci când apare în exces, duce la

apariția aterosclerozei, formând adevărate depozite sau plăci de grăsime, care obstruează arterele, restricționând fluxul sangvin cu riscul de a duce la un infarct. Alte posibile consecințe nefaste ale unui nivel crescut de colesterol în sânge sunt: diabetul, atacul cerebral, care ne poate ucide sau lăsa cu tulburări acute de circulație a sângelui.

Apare întrebarea dacă tot colesterolul este „rău”. Colesterolul este de două tipuri. Cel numit HDL este considerat „bun”, întrucât combate depunerile de calcar pe pereții vaselor sangvine. Drept „rău” este catalogat doar celălalt tip de colesterol, numit LDL, care se depune pe artere, ducând la ateroscleroză.

Care sunt valorile normale ale colesterolului? În general, se consideră optim, în cazul adulților, un colesterol total de 200

mg/dl și, la limită, unul între 200 și 240 mg/dl. Ceea ce depășește această ultimă valoare este deja periculos, motiv pentru care se impune, în această fază, măsurarea separată a valorilor LDL-ului și ale HDL-ului. Un nivel al LDL care depășește 160 mg/dl e considerat ca fiind crescut. În schimb, în ceea ce privește valorile HDL-ului, acestea sunt considerate sănătoase, la 60 mg/dl, și prea reduse atunci când coboară sub nivelul de 40 mg/dl.

Strategia anti-colesterol fără medicamente

* Un stil de viață sănătos poate face adevărate minuni în reducerea nivelului de

colesterol („rău”) din sânge. Pentru unii, până și simpla renunțare la alcool sau la fumat poate face o diferență semnificativă.

* Scăpați de kilogramele în plus. Acestea nu fac decât să agraveze problemele legate de colesterol.

* Faceți mișcare măcar 30 de minute pe zi. Puteți opta pentru alergat, mers pe jos sau cu bicicleta, însă ideală se pare că ar fi, în acest caz, practicarea gimnasticii. Un alt sfat util e să vă desfășurați pe cât e posibil activitățile fizice în aer liber, pentru că lumina soarelui stimulează organismul să metabolizeze colesterolul, reducând nivelul.

* Acordați o atenție sporită alimentației. În prezent se consideră că ea ar influența valoarea colesterolului în proporție de circa 30 la sută.

Alimente eficiente în combaterea colesterolului

* **Ovăzul.** Este recomandat de specialiști, întrucât conține o mare cantitate de fibre solubile, care scad rata de absorbție a grăsimii în tractul intestinal, astfel încât colesterolul nu mai ajunge în sânge. Atenție însă la tipul de produse care conțin ovăz! Dacă consumăm, de pildă, fursecuri sau fulgi de ovăz cu arome, n-am rezolvat nimic, mai ales că acestea sunt de regulă pline de zahăr ori grăsimi. În schimb, multe dintre pachetele de cereale cu ovăz existente pe piață sunt benefice pentru sănătate. Bune pentru reducerea colesterolului mai sunt făina și fulgi de ovăz, care au și avantajul de a putea fi folosite în tot felul de combinații, cu lapte ori iaurt și fructe, una mai gustoasă decât alta și numai bune de consumat la micul dejun. În ceea ce privește cantitatea, este recomandabil să folosim cam o jumătate de cană pe zi.

* **Uleiul de măsline.** Gustos și ușor aromat, uleiul de măsline conține substanțe care previn formarea depozitelor de colesterol în vasele sangvine. Pentru a crește valorile colesterolului „bun” și a le reduce pe cele ale colesterolului „rău”, specialiștii ne recomandă să consumăm două linguri de ulei de măsline pe zi.

* **Soia.** Un studiu complex elaborat în Canada, relevă că proteinele din soia au capacitatea de a scădea colesterolul „rău” cu un procent de 3-4 la sută – o cantitate considerată drept semnificativă de către specialiști. Pentru a obține rezultatele dorite, este recomandabil să consumați circa 25 grame pe zi de soia sau produse pe bază de soia, precum tofu sau laptele de soia. Cura trebuie făcută timp de două luni.

* **Peștele.** Grație conținutului bogat de acizi grași esențiali omega-3, peștele este deosebit de eficient în combaterea colesterolului „rău”. Cei mai recomandați de specialiști sunt peștii grași, precum somonul, sardinele, tonul, macroul sau heringul. Pentru efecte maxime, este bine să mâncăm pește măcar de trei ori pe săptămână. Ideal este să-l gătim la cuptor.

* **Semințele de in.** Reprezintă și ele o sursă bogată de omega-3 și de fibre solubile. Potrivit unor studii, consumul a doar două linguri de semințe pe zi poate scădea colesterolul „rău” cu 18% – cu condiția, desigur, să nu consumăm alimente grase. Semințele trebuie să fie mestecate bine, să fie sfărâmate cu ajutorul unui robot de bucătărie, pentru că altfel nu se digeră cum trebuie și nu-i oferă organismului nostru minunatele substanțe pe care le conțin.

* **Migdalele, alunele și alte tipuri de nuci.** Un studiu realizat în Marea Britanie relevă că nucile reduc riscul accidentelor cardiovasculare cu 45%, coborând nivelul colesterolului „rău”. Pentru a obține efectul scontat, este recomandabil să consumați circa 40 de grame de nuci pe zi.

La rândul lor, migdalele ajută la creșterea nivelului colesterolului „bun” chiar și cu 19%. Cantitatea recomandată în cazul dietei cu migdale este de 43 de grame pe zi, timp de șase săptămâni.

De ajutor împotriva colesterolului sunt și **alunele de pădure, arahidele, semințele de pin, caju ori fisticul**. Dacă nu vă place să le consumați ca atare, le puteți presăra în cerealele sau iaurtul de la micul dejun, în salate ori chiar peste legumele gătită, cărora le vor conferi un plus de savoare.

Legume anti-colesterol

* **Fasolea, linte și mazărea** ajută la combaterea colesterolului „rău”, pentru că sunt bogate în fibre solubile.

* **Ceapa, mai ales cea roșie,** este bogată în sulf, care crește nivelul colesterolului „bun”, dar conține și antioxidanți, care combat colesterolul „rău”. Pentru rezultate optime, este ideal să consumăm zilnic o jumătate de ceapă crudă, care poate fi adăugată în salate. Un alt dușman redutabil al colesterolului este prazul.

* **Usturoiul** conține un compus al sulfului numit alicină, care scade semnifica-

tiv valorile colesterolului „rău” și-l împiedică să adere la pereții vaselor de sânge. Ideal pentru combaterea colesterolului este să consumăm 2-4 căței de usturoi pe zi ca atare sau integrați în diverse bucate.

* **Vinetele** conțin substanțe care combat colesterolul nociv. Pentru efecte maxime, se recomandă coacerea lor în coajă, pe foc. Atenție însă – dacă alegeți să le consumați sub forma salatei de vinete, nu adăugați maioneză, ci rezumați-vă la uleiul de măsline

– dar și acesta în cantități moderate. Cu ceapa, în schimb, puteți fi cât de generoși doriți.

* **Morcovii** au un conținut ridicat de betacaroten, un antioxidant puternic, care joa-

că un rol important în reducerea colesterolului „rău”. Ideal este să-i consumăm cruzi, de pildă sub forma salatei de crudități, în care să adăugăm și un pic de ulei de măsline.

* **Anghinarea** se numără printre armele preferate ale specialiștilor în lupta cu colesterolul. Și nu întâmplător. Conținutul ei ridicat de cianină asigură un nivel scăzut al colesterolului „rău”. În plus, anghinarea ajută la

buna funcționare a sistemului cardiovascular, aflat în directă corelație cu nivelul grăsimilor din sânge. Anghinarea se poate administra ca salată, crudă sau ușor fiartă. O altă variantă e să o transformăm în suc și să consumăm timp de câteva săptămâni câte două linguri, diluate în apă, de trei ori pe zi. În sfârșit, o altă posibilitate este să fierbem anghinarea în apă și să bem zilnic, timp de o lună, câte o cană din lichidul rezultat.

(Formula AS)
(Va urma)

Rubrică susținută de
Valeria STEFUREAC

ЧЕРНІВЕЦЬКА МІСЬКА РАДА ОГОЛОШУЄ ПРО ПРОВЕДЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ТОРГІВ У ФОРМІ АУКЦІОНУ

Організатор земельних торгів:

Чернівецька міська рада - Департамент містобудівного комплексу та земельних відносин міської ради.

Виконавець земельних торгів:

ПП «Фірма «СОМГІЗ», 79012, м.Львів, вул.Сахарова, 46.

Характеристика лоту № 01:

- право оренди земельної ділянки сільськогосподарського призначення, що розташована за адресою: Чернівецька область, м.Чернівці, вул. Каштанова, 112, (урочище пасовище), (в межах населеного пункту);

- кадастровий номер: 7310136900:54:002:0005;

- площа: 20,0000 га.;

- категорія земель – землі сільськогосподарського призначення;

- цільове призначення – для ведення товарного сільськогосподарського виробництва (без права зміни цільового призначення);

- вид використання земельної ділянки - для ведення товарного сільськогосподарського виробництва;

Стартова ціна лота (розмір річної орендної плати) – 1391280 грн.00 коп. (Один мі-льйон триста дев'яносто одна тисяча двісті вісімдесят грн.00коп.) без ПДВ.

Строк користування

земельною ділянкою: 5 (П'ять) років.

Містобудівні умови та обмеження: Згідно Рішення №1776 Чернівецької міської ради від 25.07.2019р. Згідно Містобудівні умови та обмеження департаменту містобудівного комплексу та земельних відносин Чернівецької міської ради №170-МУО від 10 квітня 2018р. Охоронна зона навколо (вздовж) об'єкта зв'язку на частині земельної ділянки площею 0,0586 га, 0,0024 га.

Порядок оформлення результатів торгів та умови продажу:

1. Протокол земельних торгів підписується Переможцем, Ліцитатором та Організатором земельних торгів або його представником негайно після закінчення торгів за лотом.

2. Договір оренди земельної ділянки Чернівецькою міською радою та Переможцем торгів укладається безпосередньо в день проведення торгів.

3. Право користування на земельну ділянку, набуто за результатами проведення земельних торгів у формі аукціону, підлягає державній реєстрації в порядку визначеному чинним законодавством.

4. Ціна продажу лоту, право користування, яким набуто на земельних торгах у формі аукціону, сплачується Переможцем торгів не пізніше 3 (трьох) банківських днів з дня укладання договору оренди.

5. Переможець земельних торгів зобов'язується:

5.1. Відповідно до п. 6. ст. 135, п.5. ст. 135, п. 31. ст. 137 Земельного кодексу України:

- сплатити Виконавцю земельних торгів винагороду у розмірі 50 відсотків річної плати за користування земельною ділянкою (у разі продажу права на земельну ділянку (оренди, суперфіцію, емфітевзису), що склалась за результатами торгів, але не більш як 2000 неоподаткованих мінімумів доходів громадян;

- відшкодувати витрати на організацію і проведення торгів здійснюється учасником, що став переможцем;

5.2. Відповідно до п. 5. ст. 136 Земельного кодексу України:

- відшкодувати витрати (видатки) здійснені Департаментом містобудівного комплексу та земельних відносин міської ради за минулі роки, перерахувавши кошти на наступний рахунок №35429141042468 по КТКВК 1617660 (одержувач Департамент містобудівного комплексу та земельних відносин міської ради, код ЄДР-ПОУ 23245721, банк одержувача: ГУДКСУ у Чернівецькій області МФО 856135) в сумі 1800 грн.00 коп. (Одна тисяча вісімсот грн.00 коп.);

5.3. На виконання Витягу із Рішення Чернівецької міської ради 70 сесії VII-го скликання від 25.07.2019 р. №1776:

- провести державну реєстрацію земельної ділянки відповідно до чинного законодавства;

- сплатити кошти за підготовку лоту до продажу протягом трьох банківських днів з моменту укладання відповідного договору;

- у встановленому порядку отримати вихідні дані на проектування;

- приступити до освоєння земельної ділянки після укладання відповідного договору;

- використовувати земельну ділянку за цільовим призначенням;

- забезпечувати вільний доступ відповідним службам для обслуговування наявних і прокладання нових інженерних мереж;

- дотримуватись умов, зазначених у висновках відповідних служб;

- при проектуванні і здійсненні будівництва об'єктів містобудування дотримуватися містобудівних умов і обмежень забудови земельної ділянки;

- використовувати земельну ділянку без права забудови в межах «червоних ліній» вулиць;

- використовувати земельну ділянку без права забудови в межах проходження обмежень;

- дотримуватись встановлених законодавством правил землекористування та добросусідства;

6. Переможець земельних торгів зобов'язується дотримуватись Містобудівні умови та обмеження зазначених в додатку 2 Рішення №1776 Чернівецької міської ради 70 сесії VII-го скликання від 25.07.2019 р.

7. Переможцю земельних торгів, який відмовиться: від підписання протоколу земельних торгів, укладання договору оренди земельної ділянки, повного розрахунку за придбаний лот в терміни, визначені чинним законодавством та умовами договору - гарантійний

внесок не повертається, результати торгів анулюються, Переможець до наступних торгів не допускається, а кошти в розмірі цінової пропозиції, запропонованої Пере-можцем за результатами проведених торгів, стягуються з Переможця, як неустойка (ст.549 ЦКУ) в судовому порядку згідно чинного законодавства.

Для участі в земельних торгах необхідно:

1. Сплатити з рахунку, відкритого в банку :

- реєстраційний внесок – 1003,50грн. на рахунок ПП «Фірма «СОМГІЗ» п/рUA823395000000026001904420002 в АТ «ТАСКОМБАНК», МФО 339500, ЄДРПОУ 20810095; призначення платежу: «Реєстраційний внесок».

- гарантійний внесок – 69564 грн.00 коп. (Шістдесят дев'ять тисяч п'ятсот шістдесят чотири грн. 00 коп.) на рахунок ПП «Фірма «СОМГІЗ» п/рUA643395000000026002904420001 в АТ «ТАСКОМБАНК», МФО 339500, ЄДРПОУ 20810095; призначення платежу: «Гарантійний внесок».

2. Подати документи що підтверджують сплату реєстраційних та гарантійних внесків. Оформити та подати заяву з необхідною інформацією та підтверджуючими документами особи, яка бажає взяти участь у земельних торгах, Виконавцю торгів за адресою ПП «Фірма «СОМГІЗ»: 58002, м.Чернівці, вул.П. Орлика,1 «3». Тел.+380674870326, (відповідальна особа: Литвиненко Алла Петрівна) або 79012, м. Львів, вул.Сахарова, 46, відповідальна особа – Цифуляк Оксана Іванівна). Телефон для довідок: (032)244-30-92, +380961315421. Години прийому заяв на участь в земельних торгах: у робо-чі дні з 12.30. год. до 16.30. год., у п'ятницю - з 12.30 год. до 14.30. год.

3. Укласти договір про умови участі в земельних торгах у формі аукціону.

Земельні торги у формі аукціону призначено на 04 листопада 2019 р.

Останній день прийому заяв – 29 жовтня 2019 р. до 16 год. 30 хв.

Місце проведення торгів: 58000, м.Чернівці, Центральна площа,1. каб.105.

Початок торгів о 11.00 год. Реєстрація учасників земельних торгів в день проведення з 08-00 год. до 10-40 год. за адресою: 58000, м.Чернівці, Центральна площа,1. каб.105.

Ознайомитися з Лотом та матеріалами можна на офіційному веб-порталі Держгеокадастру (<http://torgy.land.gov.ua/auction>, аукціон №20810 (№ Лот 40107), а також на офіційному веб-порталі Чернівецької міської ради (оголошення/аукціони та конкурси) та за телефоном (0372) 52-57-86.

Чудову пару – **Євгенію** та **Павла Гринчук** з одруженням вітає дружня родина.

Ми з днем весілля вас вітаєм,
Всього найкращого бажаєм:
Щоб в злагоді щасті жили,
Щоб одне одного любили,
Щоб були щедри і багаті,
Дитячий сміх лунав у хаті.
Щоб весело вам вдвох жилося,
Щоб добро у вас велося!

В роботі успіху й терпіння,
У справах вічного горіння,
В сім'ї – любові і добра
На многії та благії літа!

În a 27-a zi a lui septembrie încă un an jubiliar plin de parfumul unor speranțe a bătut la ușa doamnei

Vera

ȘAPCĂ-VERBIȚCHI

din satul Iordănești, raionul Hliboca. La frumoasa zi aniversară din floarea vieții, când anotimpul roadelor și al realizărilor a intrat cu adevărat în drepturile sale, este fericită cu căldură de către soțul Mihai, fiica Alexandra, părinții Valentina și Dumitru, fratele Vlad, părinții-socri, Marina și Nicolae, finii de cununie, Ana-Maria și Ilie, finuțele de botez Maria-Magdalena și Elena-Teodora, nașii de cununie, bunicile Viorica și Ana, bunicul Vasile, de prieteni și rude, care vin să-i ureze tot binele de pe acest pământ și s-o asigure de toată dragostea lor.

Draga noastră!

Cu ocazia acestei zile, în care mai adaugi un trandafir în buchetul vieții, îți urăm să ai parte de tot ce îți dorești în viață: dragoste, bucurii, gânduri senine, lumină în suflet, speranță în ziua de mâine. Îți dorim din focul iubirii – IUBIRE, din vârtejul vieții – FERICIRE, din avuția omului – DEMNITATE, din comoara lumii – SĂNĂTATE. Fie ca zilele tale să fie pline de bucurie, nopțile pline de căldură și anii tăi plini de tinerețe.

Să calci mereu pe trandafiri și flori nemuritoare,

Să ai în viața ta priviri ca razele de soare,

Să ai o viață ca-n povești cu vise împlinite,

Să dăruie celor ce-i iubești doar clipe fericite!

Primește petala vieții ca pe o binecuvântare, ea să-ți fie rod al bucuriei și speranței! Credința și iubirea să te însoțească pretutindeni, iar împlinirea s-o întâlnești la fiecare pas. Steaua ocrotitoare să lumineze mereu asupra ta și a celor dragi!

La mulți ani!

SPECTACOLUL EVENIMENT „DOSARELE SIBERIEI” PE SCENA TEATRULUI DIN CERNĂUȚI

Teatrul Național „Mihai Eminescu” vă invită la un spectacol eveniment: „Dosarele Siberiei” (regie: Petru Hadârcă) comemorând 70 de ani de la cel mai mare val al deportărilor staliniste.

Montarea pornește de la memoriile Ecaterinei Chele, ale Margaretei Cemărtan-Spănu și ale lui Ion Moraru, basarabeni dezrădăcinați care au rezistat în Siberiile de gheață și, revenind acasă, mărturisesc calvarul îndurat.

Premiera: 8 octombrie 2019.

Pentru a rezerva invitații colective, formați numerele de telefon 0506274156; 0506024162; 0509619498.

ІЗЮМСЬКА ОПТИКА ЗА ДОСТУПНИМИ ЦІНАМИ

Продаж готових окулярів та виготовлення на замовлення будь-якої складності від 600грн
м. Чернівці, вул. Гагаріна, 19
(095) 123-73-04 (нижче танку)

HOROSCOP

30-6.10.2019

BERBECUL. Începând de luni, poți pune în discuție cu succes chestiuni legate de finanțe cu partenerul de viață sau de afaceri. Dar, spre sfârșitul săptămânii ar fi indicat să nu derulezi negocieri. Începând de joi, viața ta sentimentală se dinamizează mult, dar s-ar putea ca acest ritm accelerat să ducă uneori și la conflicte cu partenerul. Indicată ar fi să dai dovadă de mai multă sinceritate față de cel drag și să încerci să citești printre rânduri.

TAURUL. În această săptămână se deschide o perioadă în care pui bazele unor noi colaborări sau contracte. Marte și Mercur îți potențează nivelul de productivitate și capacitatea de a relaționa pe plan profesional. Când Mercur intră în casa parteneriatelor, ai putea începe să-ți simți influența și în raport cu partenerul, în sensul că s-ar putea să-ți fie mai ușor să vorbești cu cel drag. Caută să te concentrezi mai mult pe viața de cuplu.

GEMENII. În plan profesional atrage mai mare atenție asupra modului în care comunică cu colegii de muncă. Unele persoane nu-ți sunt într-atât de apropiate pe cât par și ar fi mai bine să păstrezi distanța. Încearcă să vezi despre cine e vorba. Tranzitul Lunii prin casa cuplului îți semnalează că ar trebui să atragi atenție asupra vieții sentimentale, căci ai neglijat unele aspecte ale relației cu partenerul în ultima vreme. Dedică timpul liber persoanei iubite.

RACUL. Pe la mijlocul săptămânii poți da dovadă de un nivel ridicat de productivitate. Îți este mai ușor decât de obicei să privești lucrurile dintr-o altă perspectivă. Vineri ar fi indicat să te concentrezi pe relațiile de la serviciu, care pot înregistra progrese destul de importante. Mercur poposește în casa iubirii, semn că cei dragi vor figura în fruntea listei tale de priorități. Trebuie să te concentrezi pe reducerea nivelului de tensiune din familie.

LEUL. Începutul acestei săptămâni e destul de încordat în mediul profesional. Erorile își pot face cu ușurință loc în treburile de care te ocupi, iar atmosfera dintre tine și unii colegi este destul de tensionată. În relația de cuplu pot apărea subiecte de discuție pe care ai evitat să le abordezi cu cei dragi. Se poate spune că veți avea parte de unele momente ale adevărului care ar putea fi mai puțin plăcute. Iată o ocazie mai mult decât bună să dai dovadă de sinceritate.

FECIOARA. În această săptămână Marte intră în casa banilor și a bunurilor, semn că, începând din weekend-ul acesta, s-ar putea ca starea bugetului să se schimbe destul de repede. Mai exact, câștigi și cheltuiești destul de mult, iar cu toate că apar mai multe oportunități de a face bani, conturile tale arată cam la fel. Poate ar trebui să-ți evaluezi obiceiurile de consum. În relațiile cu cei dragi poți avea tendința de a-i brusca prin felul în care vorbești. Nu sinceritatea strică, ci modul în care o utilizezi.

BALANȚA. Cu Mercur în casa banilor și a bunurilor îți parvin idei și informații cu privire la modul de suplimentare a veniturilor. Nu va dura mult până când vei vedea diferența pe care o face acest tranzit în ceea ce privește bugetul tău. Profită de aceste șanse de câștig. Weekend-ul programează-l pentru cei dragi, petrecând mai mult timp împreună cu ei. Este drept că atmosfera poate deveni încărcată uneori, dar nu se va ajunge la conflict.

SCORPIONUL. Miercuri și joi, Luna se mișcă prin casa banilor și a bunurilor din horoscopul tău general, atrăgându-ți atenția asupra sectorului financiar. Ai făcut multe progrese în ultima perioadă, iar bugetul tău pare să crească încet dar sigur. Mercur îți poate influența și relația sentimentală. Dacă ești deja implicat într-o relație sau ești în căutarea persoanei potrivite, încrederea îți conferă abilitatea de a atrage atenția asupra ta.

SĂGETĂTORUL. Marte ajunge în casa proiectelor și a planurilor de viitor, semn că acestea își pot accelera evoluția. Ai toate motivele să te concentrezi mai mult asupra lor. S-ar putea, de asemenea, să cunoști persoane care te vor ajuta să faci progrese mai mari decât îți ai imaginat. În plan social ești mai activ decât de obicei. Mai exact, s-ar putea să cunoști oameni noi și să iei contactul cu alte cercuri de persoane.

CAPRICORNUL. Săptămâna aceasta se deschide o perioadă extrem de favorabilă atât în plan profesional, cât și în cel extraprofesional. Mai activ s-ar putea să fii în sectorul din urmă. În orice caz, primești semnale că mergi în direcție bună. Mercur te pune pe o curbă ascendentă și în planul vieții sociale. Consolidezi unele prietenii și legi noi relații. În plus, vei rezolva chestiuni legate de unele situații importante.

VĂRSĂTORUL. Pe parcursul acestei săptămâni s-ar putea să treci prin tot felul de evenimente care te învață lecții prețioase despre viață. Se văd unele călătorii în interes profesional. Cert este că vei avea mult de învățat de pe urma acestor experiențe. Luna se plimbă prin casa vieții tale sociale, prilej numai bun să-ți faci timp pentru cei dragi. Prietenii te pot ajuta să-ți modifice traiectoria de evoluție într-un mod care să-ți avantajeze dezvoltarea.

PEȘII. Marte intră joi în casa banilor și a bunurilor, semn că se anunță mult dinamism în acest sector financiar. Cresc nu doar cheltuielile, ci și câștigurile. Rezultatele se pot vedea rapid. Același Marte își face simțită influența și în plan sentimental. Dacă sunteți cu partenerul la început de cale, vă apropiați și mai mult, dar dacă ați luat-o pe o pantă descendentă, situația ar putea degrada pe zi ce trece. Este important să nu pierdeți controlul.

TEATRUL MUNICIPAL „MATEI VIȘNIEC” SUCEAVA prezintă

26 septembrie 18.30

NOAPTE BUNĂ, TĂTICULE!

Adaptare după piesa „Joyeuses Pâques” de Jean Poiret
Un spectacol de Alexandru Grecu
Traducere: Ion Diviza

Cu: Diana Lazăr, Răzvan Bănuț, Ioana Nichita, Bogdan Amurăriței, Sebastian Bădărău, Delu Lucaci, Alexandru Marin

Coregrafia: Dumitru Tanmoșan · Costume: Ecaterina Mihalache
Regia tehnică: Vili Duțu

Stagiunea 2017-2018

МЕТАЛОБРУХТ

Лицензия Министерства экономического развития Украины: серия А/С № 271025 від 21.06.13. Є вихідом з території України.

ВТОРЧЕРМЕТ

ВИСОКІ ЦІНИ
БЕЗ ПОСЕРЕДНИКІВ
ПОСЛУГИ МУЛЬТИЛІФТА
САМОВИВІЗ

САМІ ВІВЕЗЕМО
(095) 106-41-93 Петро
(066) 868-32-86 Ігор

м. Чернівці, вул. Лугова, 9,
(050) 081-82-78, (050) 239-91-12, (097) 798-18-47

CONTINUĂ
ABONAREA

FI PRIETENUL NOSTRU PE:

Google

01886

www.lyberti.com

2019

www.lyberti.com
LIBERTATEA
CUVANTULUI

**liderul presei românești
din Ucraina**

www.lyberti.com
lcuvantului@gmail.com
tel. 050 722 64 65

2 luni - 27,34 grn.

Româncea de 17 ani, Laura BRETAN, care a fermecat o lume întreagă

Născută la 7 aprilie 2002 la Chicago, SUA, Laura Bretan are origini românești. Mama ei, Rahela Bretan, este originară din localitatea Hateg, județul Hunedoara. Laura a început să cânte la vârsta de patru anișori, sub îndrumarea mamei sale.

Datorită vocii sale, Laura Bretan s-a remarcat în plan național și internațional. Ea a evoluat pe scene din SUA, Germania, Italia, Emiratele Arabe. În România a fost aplaudată în Sala Palatului, Ateneul Român și la Opera din Cluj. Tânăra artistă a devenit un adevărat fenomen în Statele Unite, unde este invitată la cele mai renumite posturi de televiziune. Laurei Bretan i s-a încredințat interpretarea Imnului național american pentru echipele de fotbal american White Sox și de baschet Chicago Bulls. Laura Bretan a cântat de mai multe ori cu David Foster, care a declarat: „Nu am mai auzit niciodată o voce atât de puternică de la cineva atât de tânăr. Toată lumea va cunoaște numele tău”.

Laura Bretan este învingătoarea celui de-al șaselea sezon al emisiunii „Românii au talent”, câștigând râvnitul titlu de „Cel mai talentat român”, dar și marele premiu în valoare de 120.000 de euro. În finala „Românii au talent”, ea a interpretat aria „Vissi d'arte” („Tosca”), iar membrii juriului, dar și publicul prezent s-au ridicat în picioare pentru a o aplauda și ovaționa. După ce și-a auzit numele în dreptul câștigătorului „Românii au talent”, micuța Laura a declarat extrem de emoționată: „Aș vrea să-i mulțumesc lui Dumnezeu pentru că m-a protejat și mi-a dat acest talent. Le mulțumesc și celor care m-au susținut”. Tânăra interpretă a dedicat victoria bunicului ei pe care îl iubește foarte mult, deși nu mai este lângă ea.

LIBERTATEA
cuvântului

**Șef redactor
Mihai GROSU**

Adresa redacției: or. Cernăuți
str. Mickiewicz, 5
tel. mobil: +380(50)722-64-65
lcuvantului@gmail.com

<http://www.liberti.com>

**Redactor
Romeo
CRACIUN**

Contul de decontări

p/p 26006011348150
Cod EDRPOU 39301520
в ПАТ “Укрсоцбанк” (м.Київ)
МФО 300023

COFONDATOR AL ZIARULUI -
COLECTIVUL REDACȚIEI

Свідоцтво № ЧЦ 498-178 ПР від 16.07.2014

COLEGIUL DE REDACȚIE

Valeria ȘTEFUREAC:
secretar responsabil de redacție
Tatiana CARLAȘCIUC: redactor literar
Dumitru VERBIȚCHI
Vasile CARLAȘCIUC

Design și adaptare computerizată
Natalia RIZUN, Andrei BRUDĂC

Віддруковано у ГПП Ключук С.М.
м. Чернівці, вул. Заводська, 37 в

Autorii materialelor publicate poartă responsabilitatea totală pentru veridicitatea faptelor expuse. Redacția poate să publice materiale fără să împărtășească punctul de vedere al autorului.

Retipărirea materialului este posibilă doar cu consimțământul autorului. Preluarea materialelor publicate în paginile ziarului este posibilă doar în cazul când se face referire la săptămânalul „Libertatea Cuvântului”.

Ціна договірної

tir. total: 6000